

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่
เกี่ยวกับการรับสินบนหรือการปฏิบัติหน้าที่
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์ โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ด้าน คือ

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์กรประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์กรประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการ ควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการ กระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

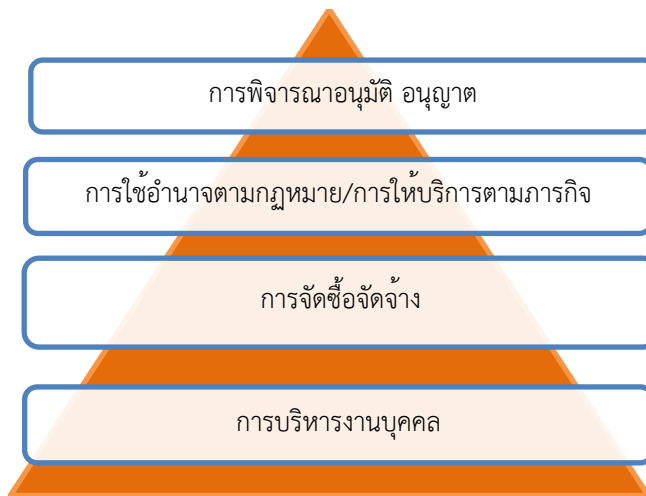
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

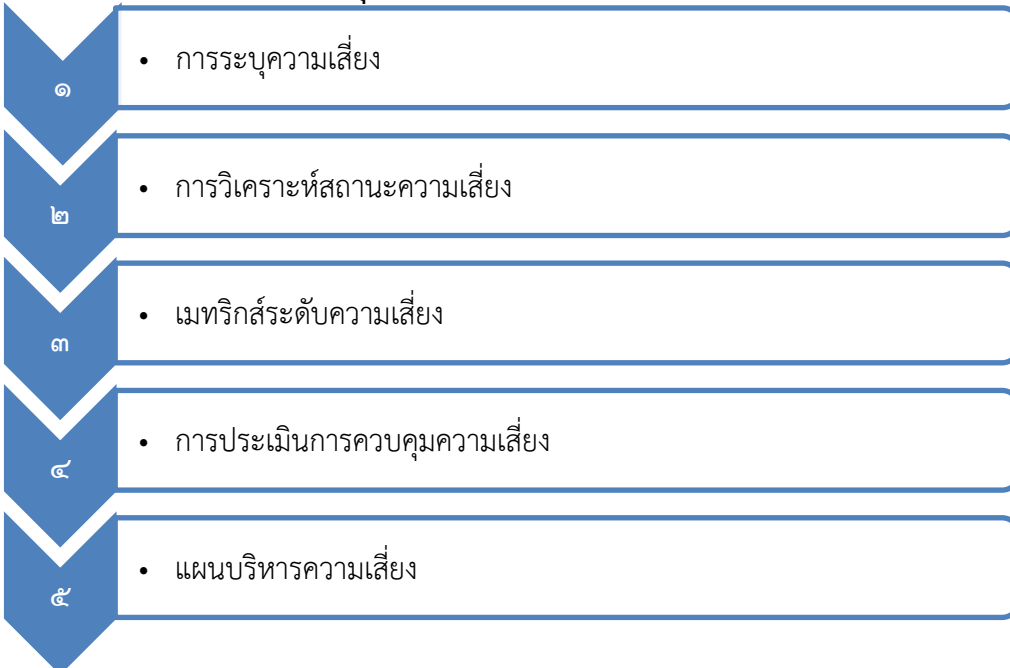
๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

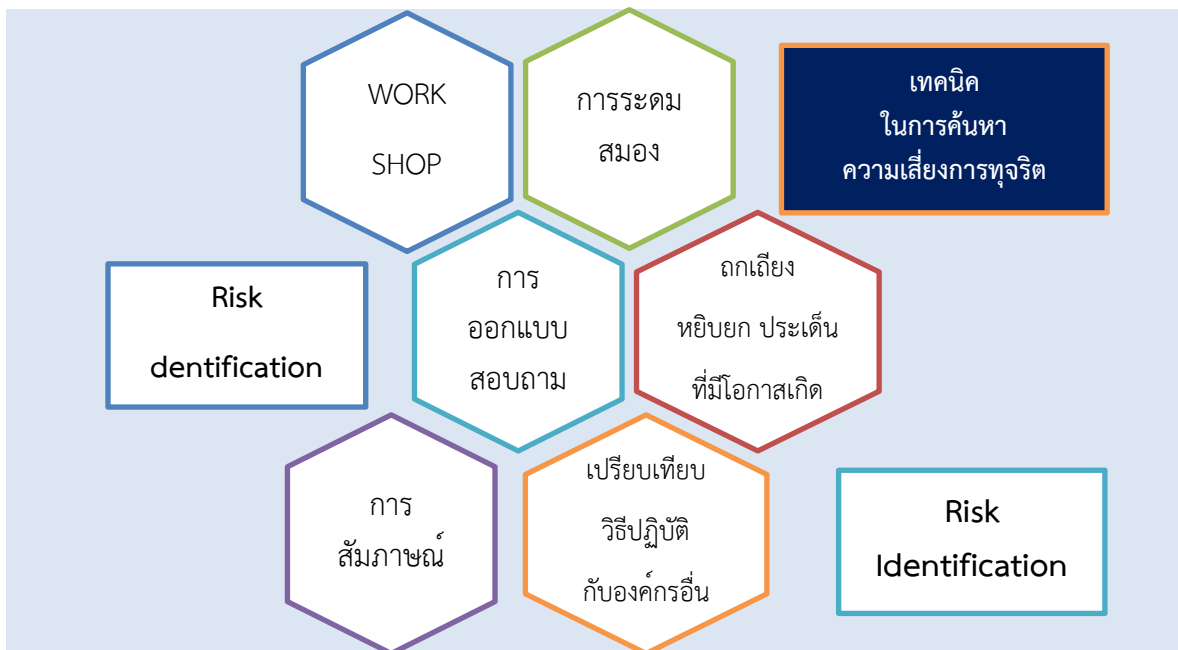

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- (/) ๑ การอนุมัติ อนุญาต
- () ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- () ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- () ๔ การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการ/งาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอน
ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์
ผู้รับผิดชอบ กองช่าง

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจผ่านมาตรฐาน		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑ การอนุมัติ อนุญาต
- (/) ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- () ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- () ๔ การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน งานบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์

ผู้รับผิดชอบ สำนักปลัด

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่ กำหนดไว้		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑ การอนุมัติ อนุญาต
- () ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- (/) ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- () ๔ การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การจัดซื้อจัดจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์

ผู้รับผิดชอบ กองคลัง

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	๑. การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ		/

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- () ๑ การอนุมัติ อนุญาต
- () ๒ การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- () ๓ การจัดซื้อจัดจ้าง
- (/) ๔ การบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลนาสิงห์

ผู้รับผิดชอบ สำนักปลัด

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงิน เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่ง		/

- คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด
- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
 - หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
 - หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		/		
๒	ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เช่น ใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้		/		
๓	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือใช้เงินไม่เกิดประโยชน์กับราชการ			/	
๔	การบรรจุแต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	/			

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับ ที่	ประเด็นการทุจริต	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของ ความเสี่ยง	มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
๑	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกใน การพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)	รับสินบนจากผู้ขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร หรือถอน ดัดแปลง เพื่อให้ ตรวจผ่านมาตรฐาน	ปานกลาง	๑. เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ออกตรวจ สถานประกอบการให้จัดทำ รายงานผลการตรวจสอบพร้อม แนบรูปถ่ายสถานประกอบการ เสนอผู้บริหาร ประกอบการ พิจารณาอนุญาต ๒. ตรวจสอบเอกสารหลักฐาน ประกอบคำขอ ๓. หากมีการฝ่าฝืนหรือกระทำ ผิดตามแนวทางปฏิบัติดังกล่าว ข้างต้น จะต้องได้รับการ พิจารณาทางวินัยตามระเบียบ ข้อบังคับ
๒	ความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับการใช้ อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตาม ภารกิจ	ให้บริการไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน เช่น ใช้เวลา ให้บริการนานกว่าที่ กำหนดไว้	ปานกลาง	๑. โครงการเสริมสร้างวัฒนธรรม การให้บริการอย่างเท่าเทียมกัน ๒. โครงการพัฒนาคุณภาพการ ให้บริการประชาชนตามหลักธรร มาภิบาล ๓. โครงการพัฒนาระบบการ ให้บริการประชาชนผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (E-Service)
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การบริหารการเงิน งบประมาณ การจัดซื้อ จัดจ้าง การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง หรือไม่เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ หรือใช้	สูง	๑. มาตรการควบคุมการเบิก จ่ายเงินตามข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒. กิจกรรมวิเคราะห์ผลการ จัดซื้อจัดจ้างประจำปี

ลำดับ ที่	ประเด็นการทุจริต	เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับของ ความเสี่ยง	มาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
		เงินไม่เกิดประโยชน์กับ ราชการ		<p>๓. มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน</p> <p>๔. มาตรการป้องกันการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่สมควร ผิดวัตถุประสงค์ ไม่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๖. โครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ</p>
๔	การบริหารงานบุคคล	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อน ตำแหน่ง/เงินเดือน และการมอบหมายงาน ไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ต่ำ	<p>๑. มาตรการเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะ</p> <p>๒. มาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล</p> <p>๓. กิจกรรมสร้างความโปร่งใสในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน</p> <p>๔. มาตรการนำผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการมาใช้ในการเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือน ของบุคลากร</p>